

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

directie Strategie
afdeling Beleid, planvorming
en instrumentontwikkeling

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Onze referentie
TRCNVWA/2020/1168

Bijlagen
1

Datum 25 februari 2020
Betreft Managementreactie op BuRO-advies pilot MDU

Geachte mevrouw Schouten,

Hierbij bied ik u het advies van Bureau Risicobeoordeling en Onderzoek (BuRO) van de NVWA aan over de mate waarin zich risico's voor dierenwelzijn, diergezondheid en voedselveiligheid voordoen bij de inzet van de Mobiele Dodings Unit (MDU). Dit BuRO-advies is op mijn verzoek uitgebracht en vormt samen met deze managementreactie daarop de evaluatie van de pilot MDU door de NVWA. De door BuRO gesignaleerde risico's bij de inzet van de MDU zijn onder de huidige omstandigheden te verminderen met in achtname van een aantal aanpassingen in de toezichtspraktijk.

In het debat met de Tweede Kamer van 6 september 2018 over berichten dat de NVWA niet ingreep bij misstanden in slachthuizen heeft u de Kamer gemeld dat een pilot met de MDU zal worden uitgevoerd. In december 2018 is deze pilot voor niet-transportwaardige runderen gestart. Deze pilot loopt tot nader order. In de pilot wordt nagegaan of met inzet van de MDU op het primaire bedrijf, bedwelming en doding uitgevoerd kan worden van slachtwaardige dieren die niet-transportwaardig zijn. Het grootste deel van de niet-transportwaardige dieren wordt bedwelmd en gedood in de MDU. Een klein deel van de dieren, dat niet in staat is om de MDU in te lopen, wordt gedood in de stal of voor de MDU. Voor alle dieren geldt dat ze verbleeden in de MDU.

De categorie dieren waarvoor de MDU gedurende de pilot het meest wordt gebruikt, is afgemolken melkvee, dat niet-transportwaardig maar wel slachtwaardig is.

Op basis van data-analyse uitgevoerd door BuRO wordt de omvang van de populatie dieren waarvoor de MDU ingezet kan worden, geschat op enkele tienduizenden dieren per jaar.

De risico's voor dierenwelzijn, diergezondheid en voedselveiligheid bij het afvoeren van dieren met behulp van de MDU zijn door BuRO vergeleken met het scenario waarbij de MDU niet wordt ingezet. Zonder inzet van de MDU worden deze dieren afgevoerd via andere kanalen zoals de noodslacht, via euthanasie of via regulier transport naar het slachthuis.

Samenvattend is mijn conclusie dat de afvoer van dieren met de MDU voor dierenwelzijn, diergezondheid en voedselveiligheid voor het toezicht beheersbare risico's oplevert.

Het besluit over het al dan niet structureel inzetten van de MDU betreft een beleidsbeslissing, waarin de afweging dient gemaakt tussen diverse belangen en risico's. Het is aan u om op basis van het BuRO-advies en mijn managementreactie een besluit te nemen. Het effect van dit besluit op eventuele ontwikkelingen in de slachterijsector leidt mogelijk tot veranderingen in de kosten als gevolg van benodigde extra toezichtscapaciteit.

Om de belangrijkste risico's bij inzet van de MDU voor dierenwelzijn, diergezondheid en voedselveiligheid door toezicht te verminderen, doet BuRO de volgende aanbevelingen:

- gebruik de ervaringen die zijn opgedaan in de pilot MDU en de onderhavige risicobeoordeling, om een betere set werkprotocollen en randvoorwaarden te definiëren, en bepleit bij minister van LNV dat dit formeel geregeld wordt;
- stel specifieke randvoorwaarden op voor ieder soort landbouwhuisdier en verwilderd dier waarvoor een MDU of mobiel slachthuis wordt ingezet;
- monitor de risicogroep dieren bij het regulier transport en die van de MDU periodiek op het gebruik van pijnstillende middelen.

Deze aanbevelingen neem ik over gedurende de verdere looptijd van de pilot MDU en implementeer ik zo spoedig mogelijk in de bestaande praktijk.

De NVWA zal in verband met hieronder genoemde risico's die zich kunnen voordoen bij de inzet van de MDU, de volgende aanpassingen in het toezicht doorvoeren.

- *Risico op het onthouden van de nodige zorg aan de dieren die aangemeld worden voor de MDU.*
De NVWA zal steekproefsgewijs een gezamenlijk team vanuit de directies Handhaven en Keuren inzetten op veehouderijbedrijven die dieren hebben aangemeld bij de MDU, om hieraan expliciete aandacht te kunnen geven. In dit verband is het van belang dat voorafgaand aan de inzet van de MDU op een bedrijf het UBN van het bedrijf en het levensnummer van het aangemelde dier bij de NVWA bekend zijn. Op basis daarvan kan de NVWA vooraf al de nodige controles uitvoeren op bijvoorbeeld bedrijfs- en dierhistorie.
- *Risico op inadequate verdooving en verbloeding.*
De eisen voor vakbekwaamheid van de medewerker MDU van het slachthuis moeten worden opgenomen in het protocol MDU van het slachthuis. Daarop zal door de toezichthoudend dierenarts NVWA worden toegezien.
- *Risico op residuen van (dier)geneesmiddelen.*
Steekproefsgewijze monsterneming voor onderzoek op residuen van (dier)geneesmiddelen van dieren die via MDU zijn geslacht. Als onderdeel van de levende keuring dient de toezichthoudend dierenarts NVWA specifieke aandacht aan het formulier voedselketeninformatie (VKI) te besteden. Hierbij dient opgemerkt dat dit alleen adequaat is als het wordt gecombineerd met maatregelen om de fraudegevoeligheid van het VKI te verminderen. Indien nodig gaat de NVWA het medicijngebruik na in het bedrijfslogboek van de veehouder.

directie Strategie
afdeling Beleid, planvorming
en instrumentontwikkeling

Datum
25 februari 2020

Onze referentie
TRCNVWA/2020/1168

Daarnaast adviseer ik u om op basis van het BuRO-advies een aantal nadere randvoorwaarden te formaliseren die bijdragen aan de verdere beheersing van risico's bij de inzet van de MDU.

De eventuele inzet van de MDU maakt deel uit van een breder geheel aan maatregelen om het dierenwelzijn van niet-transportwaardige dieren beter te kunnen borgen. Andere maatregelen die daaraan bijdragen zijn de aanscherping van de criteria voor transportwaardigheid bij exportcertificering, de grotere aandacht voor de aanvoer van dieren op kleine en middelgrote slachthuizen en een risicoanalyse op primaire bedrijven om toe te zien op tijdige behandeling of afvoer van niet-transportwaardige dieren. De NVWA zal ook aan deze maatregelen haar bijdrage leveren.

Hoogachtend,

drs. R.J.T. van Lint
Inspecteur-generaal